

I EU:n Manner-Suomen maaseudun kehittämishjelma 2007-2013

Rahoituslähde, rahoitettavat työt, vuosibudjetti	Tuen saajat, muu rahoitus-tarve	Tuen käyttö, lisätietoja
<p>Toimenpide 111: Ammatillista koulutusta ja tiedotusta koskevat toimet</p> <p>Rahoitetaan esimerkiksi maa- ja metsätalouden ympäristötoimenpiteisiin liittyvää koulutusta</p> <p>Julkinen 38,5 milj. €/7 v Yksityinen 6,8 milj. €/7 v</p>	<p>Yksityisoikeudelliset ja julkisoikeudelliset yhteisöt kuten yhdistys, järjestö, osuuskunta, yritys, säätiö, kunta</p> <p>Leader-toimintatapa</p> <p>Maaseuturahaston osuus on 45 % tukikelpoisista julkisista menoista. Kansallinen osuus muodostuu valtion ja muiden julkisten tahojen rahoituksesta</p>	<p>Hanke voi olla yrityksen/yritysryhmän kehittämistuki, elinkeinotoiminnan kehittämishanke tai koulutushanke. Hankkeen toteutus alueellisena, alueiden välisenä tai koko ohjelma-alueetta koskevana</p> <p>Ei rahoiteta ammattiin tai tutkintoon johtavaa eikä yleissivistävää koulutusta</p> <p>www.maaseutu.fi</p>
<p>Toimenpide 214: Maatalouden ympäristötuet erityistukena: Suojavyöhykkeen perustaminen ja hoito; monivaikutteisen kosteikon hoito; perinnebiotooppien hoito; luonnon ja maiseman monimuotoisuuden edistäminen</p>	<p>Viljelijät; sekä rekisteröityneet yhdistykset saavat 1) monivaikutteisen kosteikon hoitoon, 2) perinnebiotoopin hoitoon sekä 3) luonnon ja maiseman monimuotoisuuden edistämiseen maanomistajina. Yhdistys voi vuokrata alueen omistajalta, tällöin vuokrasopimuksen tulee olla voimassa erityistukisopimuksen ajan</p>	<p>Haku huhtikuun loppuun mennessä TE-keskuksesta, www.maaseutu.fi,</p>
<p>Toimenpide 216: Eituotannolliset investoinnit erityisympäristötukena monivaikutteisen kosteikon perustamiseen ja perinnebiotooppien kunnostukseen</p>	<p>Viljelijät; sekä rekisteröityneet yhdistykset maanomistajina tai vuokraamalla alueen omistajalta, tällöin vuokrasopimuksen tulee olla voimassa perustamishankkeen ja erityistukisopimuksen ajan (=yllä oleva rahoituslähde).</p>	<p>Haku huhtikuun loppuun mennessä TE-keskuksesta, www.maaseutu.fi,</p>
<p>Toimenpide 322: Kylien kunnostus ja kehittäminen</p> <p>Hankkeilla edistetään kylien viihtyisyyttä, vetovoimaisuutta, uusien työpaikkojen syntymistä, yhteistyön lisääntymistä</p> <p>Julkinen 20 milj. €/7 v Yksityinen 2,2 milj. €/7 v</p>	<p>Yksityisoikeudelliset ja julkisoikeudelliset yhteisöt kuten yhdistys, järjestö, osuuskunta, yritys, säätiö, kunta</p> <p>Leader-toimintatapa</p> <p>Maaseuturahaston osuus on 45 % tukikelpoisista julkisista menoista. Kansallinen osuus muodostuu valtion ja muiden julkisten tahojen rahoituksesta</p>	<p>Hanke voi olla yleinen kehittämishanke tai yleishyödyllinen investointi esimerkiksi kylän maankäytön suunnittelu ja kehittäminen. Ei rahoiteta yksittäisiä yrityksiä</p> <p>www.maaseutu.fi</p>
<p>Toimenpide 323: Maaseutuperinnön säilyttäminen ja edistäminen</p> <p>Tavoitteena muun muassa maaseudun kulttuuri ja luonnonperinnön suojelu</p>	<p>Yksityisoikeudelliset ja julkisoikeudelliset yhteisöt kuten yhdistys, järjestö, osuuskunta, yritys, säätiö, kunta</p> <p>Leader-toimintatapa</p>	<p>Hanke voi olla yleinen kehittämishanke tai yleishyödyllinen investointi. Esimerkiksi maisemallisesti tärkeiden rakennusten ja kulttuuriympäristön hoito, kylien maisemanhoitosuunnitelmien laatiminen ja toteuttaminen.</p>

<p>Julkinen 6,0 milj. €/7 v Yksityinen 0,7 milj. €/7 v</p>	<p>Maaseuturahaston osuus on 45 % tukikelpoisista julkisista menoista. Kansallinen osuus muodostuu valtion ja muiden julkisten tahojen rahoituksesta</p>	<p>Ei rahoiteta Museoviraston toimialaan kuuluvia hankkeita eikä yksittäisiä yrityksiä. www.maaseutu.fi</p>
<p>Toimenpide 331: Koulutus ja tiedotus</p> <p>Lisätään maaseudun taloudellisten toimijoiden, yrittäjien ja asukkaiden sellaista osaamista, joka vaikuttaa yritysten ja työpaikkojen syntymiseen</p> <p>Julkinen 15 milj. €/7 v Yksityinen 2,6 milj. €/7 v</p>	<p>Yksityisoikeudelliset ja julkisoikeudelliset yhteisöt kuten, yhdistys, järjestö, osuuskunta, säätiö, kunta</p> <p>Alueellisena, alueiden välisenä tai koko ohjelma-alueella koskevina</p> <p>Leader-toimintatapa</p> <p>Maaseuturahaston osuus on 45 % tukikelpoisista julkisista menoista. Kansallinen osuus muodostuu valtion ja muiden julkisten tahojen rahoituksesta</p>	<p>Hanke voi olla yrityksen/yrityksryhmän kehittämistuki, elinkeinotoiminnan kehittämishanke tai koulutushanke</p> <p>Esimerkiksi ympäristönhoidon edistämistä, ympäristöosaamisen koulutusta</p> <p>Ei rahoiteta ammatillista jatko- eikä täydennyskoulutusta eikä yksittäisiä yrityksiä</p> <p>www.maaseutu.fi</p>

II Kotimaiset rahoituslähteet

Rahoituslähde, rahoitettavat työt, vuosibudjetti	Tuen saajat, muu rahoitustarve	Tuen käyttö, lisätietoja
<p>Rakennusperinnön hoito kuten arvokkaan rakennuskohteen ja sen välittömän ympäristön korjaus ja kunnostaminen, 2,4 milj. €/vuosi</p>	<p>Yksityisille omistajille, yhteisöille, kunnille, kuntayhtymille</p> <p>50% toimenpiteen kustannuksista</p>	<p>Haku lokakuun loppuun mennessä, esite</p> <p>http://www.ymparisto.fi/download.asp?contentid=90561&lan=fi</p> <p>http://www.suomi.fi/suomifi/suomi/asiointi_ja_lomakkeet/lomakkeet/ym_ym004/index.html</p>
<p>Metsäluonnon hoitohankkeet, 2,3 milj. €/vuosi</p> <p>1) monimuotoisuudelle tärkeiden elinympäristöjen hoito- ja kunnostustyöt</p> <p>2) metsäojituksen haittojen ehkäisy ja korjaaminen erityistapauksissa</p> <p>3) monimuotoisuutta lisäävä kulutus</p> <p>4) metsien monikäyttöä, maisema- ja kulttuuriarvoja korostavat alueelliset hankkeet</p>	<p>Tuki kattaa suunnittelun ja työn, maanomistajalle ei aiheudu kustannuksia.</p> <p>Suunnittelu tehdään metsänomistajan kanssa ja töiden aloittaminen edellyttää omistajan suostumusta</p>	<p>Hankkeen tulee ulottua usean tilan alueelle</p> <p>Rahoitus perustuu Kestävän metsätalouden rahoituslakiin</p> <p>Eniten tehdään vesiensuojeluhankkeita</p> <p>www.metsakeskus.fi >Palvelut > Metsäluonnonhoito Metsäluonnon hoitohankkeet</p>
<p>METSO-ohjelma: valtio korvaa metsänomistajalle kustannukset, joita aiheutuu puuntuotannon tulonmenetyksistä ja luonnonhoidosta, 182 milj. euroa vv.2008-2012</p>	<p>Luonnonhoidon kohteita esimerkiksi hoitoa tarvitsevat lehdot, vesitaloudeltaan muuttuneet pienvedet, ojitetut korvet, harjujen paahdeympäristöt, puustoiset perinneympäristöt. Luonnonhoitotyöt suunnitellaan yhdessä maanomistajan kanssa, hoidosta ei</p>	<p>METSO Metsien monimuotoisuuden toimintaohjelma 2008-2016, www.metsonpolku.fi</p>

	aiheudu maanomistajalle kuluja	
Kulttuurihistoriallisesti arvokaiden rakennusten kunnossapito, 0,6 milj. €/vuosi	Ensisijaisesti rakennussuojelulailla suojeltuihin kohteisiin, hakijana yksityinen, kunta tai yhteisö	Kunnostus edellyttää antikvaaris-ta asiantuntemusta. Haku loka-kuun loppuun mennessä, Museo-virasto, lomakkeella http://www.nba.fi/fi/entavustus
Luonnonsuojelun yleismenot, 0,6 milj. euroa (2007)	Palkka- ja matkakustannuksiin, joita ympäristökeskukselle aiheutuu töiden suorittamisesta tai työhön palkattavien ulkopuolisten henkilöiden kuluista	Luonnonsuojelualueiden hoitoon ja merkintään, maisema-alueiden ja perinnebiotooppien hoitoon, luonnonsuojelulain luontotyyppien inventointiin, www.ymparisto.fi
Seurantalojen ja muiden kansalaistoimintaan tarkoitettujen rakennusten kunnostaminen, 0, 3 milj. €/vuosi	Rakennusten kunnostamiseen ja piha-alueiden parantamiseen	Haku syyskuun loppuun mennessä, Suomen kotiseutuliitto, lomakkeella http://www.nba.fi/fi/entavustus
Metsätalouden ympäristötuki, Korvaus ympäristötukisopimukseen tarvittavasta metsänarvioinnista ja muusta työstä, 0,1 milj. €/vuosi	Yksityinen maanomistaja ja henkilöiden muodostama maatila Metsätaloutta pääasiallisesti harjoittava yhtiö, yhteisö, osuuskunta tai säätiö Yhteismetsän osakaskunta	
Saariston ympäristönhoitoavustukset, 0,1 €/vuosi		Ympäristöhoitoavustuksilla tuetaan saariston pysyvän asutuksen turvaamista, www.ymparisto.fi

III EU:n rakennerahasto-ohjelmat 2007-2013, joiden rahoittamiin hankkeisiin voi sisältyä luonto- ja maisemapalveluja

Rahoituslähde, rahoitettavat työt, vuosibudjetti	Tuen saajat, muu rahoitustarve	Tuen käyttö, lisätietoja
EAKR Euroopan aluekehitysrahasto, Suomessa toteutetaan viittä alueellista EAKR-ohjelmaa. Etelä-Suomi, Itä-Suomi, Länsi-Suomi, Pohjois-Suomi sekä Ahvenanmaa. EAKR tukee yrityksiä ja alueiden rakenteellista kehitystä investoinneilla, joilla turvataan asukkaiden tasa-arvoisuus ja tulevaisuus eri maakunnissa. EU 974 milj. €/7 v, valtio ja kunnat 1023 milj. €/7 v	Yritykset, oppilaitokset, tutkimuslaitokset, kunnat, seutukunnat ja muut oikeuskelpoiset yhteisöt tai niiden yhdistelmät. EU-tuen saaminen edellyttää, että hankkeella on EU:n lisäksi muita julkisia tai yksityisiä rahoittajia. Lähes poikkeuksetta hankkeilla on oltava alueen kuntien rahoitusta. Yrityskohtaisilta hankkeilta ei edellytetä kuntarahaa.	Tuetaan esimerkiksi innovaatio-toiminnan ja verkottumisen edistämistä, uusien ympäristöteknologioiden kehittämistä, alueiden saavutettavuuden parantamista, naisyrittäjyyttä. ä www.rakennerahastot.fi
ESR Euroopan sosiaalirahasto ESR-ohjelman tarkoituksena on tukea erilaisia työllisyyttä ja osaamista edistäviä hankkeita.	Kunnat, kuntien elinkeinoorganisaatiot, yritykset, koulutuslaitokset, kehittämisorganisaatiot, järjestöt, säätiöt ja muut oikeuskelpoiset yhteisöt. ESR-ohjelman rahoitukseen osallistuvat sosiaalirahaston ohella valtio,	Rahoituksella tuetaan heikoimassa asemassa olevien mahdollisuuksia menestyä ja edistään tasa-arvoisuutta. Koulutetaan esimerkiksi pitkäaikaistyöttömiä ja vajaakuntoisia takaisin työelämään. ESR tukee yrittä-

Suomessa toteutetaan yhtä valtakunnallista Euroopan sosiaalirahaston (ESR) osarahoittamaa toimenpiteohjelmaa, Ahvenanmaa laatii oman. EU 615 milj. €/7 v, valtio ja kunnat 799 milj. €/7 v	kunnat sekä yksityinen sektori.	jyyttä ja yritysten kehittämistä sekä parantaa työorganisaatioiden toimivuutta ja tuottavuutta kestäväällä tavalla. www.rakennerahastot.fi
---	---------------------------------	---

IV Muut EU-rahoitteiset hankkeet, joihin voi sisältyä luonto- ja maisemapalveluja

Rahoituslähde, rahoitettavat työt, vuosibudjetti	Tuen saajat, muu rahoitustarve	Tuen käyttö, lisätietoja
LIFE+	Rahoitusta voivat hakea yhdessä useantyyppiset organisaatiot, joista yksi toimii pääpartnerina.	1. LIFE+ Nature and Biodiversity 2. LIFE+ Environmental Policy and Governance 3. LIFE+ Information and Communication

Käsikirjoja ja lisätietoja rahoituksista:

EU-RAHOITUSOHJELMIEN KÄSIKIRJA OHJELMAKAUDELLE 2007–2013: Tätä käsikirjaa päivitetään jatkuvasti ja viimeisin versio on saatavissa EUROPEAN NORTH Lapland-Oulu aluetuomiston internet-sivuilta: <http://www.lapland-oulu.fi/file.php?1607>

Lindqvist, P., Koski, E. & Leinamo, K. 2006. Maaseudun pienten töiden edistämisen taloudelliset kannustimet ja niiden rajoitteet. Levón-instituutin julkaisu 123. 147 s.
<http://www.uwasa.fi/levon/julkaisu>

Euroopan komissio 2007. Natura 2000-ohjelman rahoitus. Ohjekäsikirja. Päivitetty versio, toukokuu 2007.
http://www.wwf.fi/wwf/www/uploads/pdf/natura2000rahoitus_ohjekasikirja.pdf

Central Baltic INTERREG IV A Programme 2007-2013 rahoittaa yhteistyöprojekteja, joissa on tavoitteena muun muassa ympäristö ja houkuttelevat yhteiskunnat. Rahoitettava alueena ovat Etelä-Suomi, Eteläinen saaristo ja Ahvenanmaa. <http://www.centralbaltic.eu/>

Valtion tuet yksityismetsätaloudelle
http://www.metsavastaa.net/valtion_tuetyksitysmetsataloudelle